

NA PROGRAMU

Tanja Anzelc, Sašo Kronegger

1 VLOGA SPREMLJEVALCA

Vloga spremljevalca na programu je aktivno sodelovanje, prevzemanje vloge zagovornika udeležencem, pomoč pri vključevanju udeležencev v program, posameznemu udeležencu nudi pomoč glede na njegove potrebe.

Podprogrami se razlikujejo po vključevanju spremljevalcev. V vseh podprogramih Doživljajski tabor enke in Doživljajski tabor starejši enke mora biti zagotovljen za vsakega udeleženca en spremljevalec. Pri vseh drugih podprogramih pa mora biti za tri udeležence zagotovljen en spremljevalec. Če društvo nima prijavljenih treh udeležencev za posamezni podprogram, lahko kombinirajo prijave z drugim društvom (npr. eno društvo Sožitje prijavi enega udeleženca, drugo društvo Sožitje dva udeležence in skupaj poiščeta enega spremljevalca). Vsi udeleženci morajo imeti spremljevalca. Spremljevalec mora biti fizično in psihično sposoben poskrbeti za dodeljene udeležence.

Udeleženec s spremljevalcem se mora udeležiti programa prvi dan programa in ga zapustiti zadnji dan. Poznejši prihodi in prezgodnji odhodi niso dovoljeni. Menjava spremljevalca med programom ni dovoljena.

Spremljevalec lahko v enem letu spremlja v dveh programih, z vmesnim premorom vsaj 7 dni. Če spremljevalec nima primernega odnosa do udeležencev ali se ni pripravljen vključevati v skupino ter krši Kodeks etičnih načel izvajalcev programov Zveze Sožitje, po zaključku tabora pozovemo društvo iz katerega prihaja spremljevalec, k posredovanju poročila spremljevalca. Nato Komisija programa vseživljenjskega učenja (VŽU) odloči ali spremljevalcu izreče opomin o neprimernem vedenju. Opomin je izrečen društvu, društvo pa se je nato s spremljevalcem dolžno pogovoriti. Če dobi spremljevalec dva opomina, ne more biti več spremljevalec v programu Vseživljenjskega učenja.

1.2 NALOGE IN ODGOVORNOSTI SPREMLJEVALCA V PROGRAMU VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

- Vsak, ki želi biti spremljevalec, mora poznati in v celoti sprejemati ter pri svojem delu upoštevati Kodeks etičnih načel Zveze Sožitje.
- Vsak spremljevalec, ki se odloči, da bo spremljevalec osebe z MDR, se mora ves čas sodelovanja v programu zavedati, da bo zadovoljeval želje in interese uporabnikov naših programov. V tem času bo večkrat moral pustiti ob strani svoje potrebe in interese in se prilagoditi njihovim. Spremljevalec je na programu prisoten ves čas programa in ne zapušča programa brez predhodnega dogovora z vodjo.
- Spremljevalec ima spoštljiv, prijazen in prijateljski odnos do udeležencev programa.
- Spremljevalec pravočasno pridobi čim več informacij o osebah, za katere bo med trajanjem programa odgovoren. Tako, kot so si OMDR različne, tako je tudi različna stopnja pomoči, ki jo potrebujejo. Pri nekaterih je potrebno le vodenje in usmerjanje, pri drugih pa konkretno sodelovanje in pomoč pri posameznih opravilih.
- Spremljevalec nudi osebno pomoč glede na potrebe konkretnega uporabnika. Glede na njegove zmožnosti in potrebe pomaga pri osnovnih življenjskih opravilih (osebna nega, urejenost, pomoč pri hranjenju, življenjska varnost, skrb za zdravje in rekreacijo ipd.). Skratka, spremljevalec v celoti prevzame odgovornost za osebe, ki jih bo spremljal.
- V programu enk mora spremljevalec obvezno bivati v istem prostoru z udeležencem, ki ga spremlja.
- Spremljevalec prevzame tudi vlogo družabnika in sogovornika osebe z MDR. Vzpostavi podporni človeški odnos in skrbi za osebni razvoj udeležencev.

- Spremljevalec skrbi, da se vsi udeleženci vključijo v skupino, ter jih navaja na pravilne medosebne odnose in je pripravljen ponuditi pomoč tudi tistim osebam, za katere ni odgovoren.
- Spremljevalec skrbno in odgovorno ravna s prevzetimi dokumenti (osebna, zdravstvena izkaznica) in denarjem udeležencev.
- Spremljevalec dejavno pomaga udeležencem pri vključevanju v izobraževalni program.
- Spremljevalec glede na potrebe programa in na svojo pobudo lahko sodeluje tudi pri sami pripravi in izpeljavi izobraževalnega programa. Če bo želel, bo lahko uporabil svoje znanje, spretnosti in nagnjenja. Tu ima tudi možnosti, da se izkaže kot prihodnji vodja programa.
- Spremljevalec mora biti kooperativen in pripravljen sodelovati in si medsebojno pomagati z drugimi spremljevalci in vodjem.
- Spremljevalec se drži dogovorov. Spremljevalec mora o vsakem problemu, ki izstopa v programu, nepredvidenem dogodku, težavah obvezno takoj govoriti z vodjo. Skupaj z vodjo odločita o poteku obveščanja. Obvestiti je treba društvo, starše in Zvezo.
- Spremljevalec se zavezuje, da na taboru ne bo užival alkohola in drugih prepovedanih substanc, saj to ne spada v izobraževalne programe.

2. SPOZNAVANJE UDELEŽENCEV

SPREMLJEVALEC MORA POZNATI POSEBNOSTI UDELEŽENCEV, KI JIH SPREMLJA.

Pred odhodom na program si pridobimo informacije o naslednjem:

Kontaktne podatki:

- pomembni podatki (telefonske številke, naslovi ...)

Sposobnosti, interesi:

- posameznikove sposobnosti;
- stopnja usposobljenosti pri skrbi zase: osebna nega, oblačenje, obuvanje, hranjenje, žvečenje, uporaba jedilnega pribora, skrb za obleko, ... ;
- sposobnost ravnanja z denarjem;
- stanje osebne kondicije: ali rad hodi, na kakšne razdalje, ali plava ... ;
- aktivnosti, ki jih ima rad, njegovi interesi;
- aktivnosti, ki jih ne mara;
- hrana, ki je nima rad;
- kaj pogosto dela (da se izognemo ponavljanju dejavnosti, ki jih pogosto opravlja).

Zdravje:

- o zdravstvenem stanju;
- ali ima kakšno terapijo: katera zdravila jemlje, kdaj in na kakšen način;
- posebnosti priprave terapije in dajanja terapije;
- posebnosti udeleženca ob prejemu terapije;
- kako izraža bolečino, neprijetno počutje, ...

Vedenje:

- vse vedenjske značilnosti;
- njegove nepredvidljive vedenjske značilnosti;
- pri osebah s težjimi in težkimi motnjami: načini in posebnosti komunikacije;
- kako reagirati ob pojavu predvidljivih vedenjskih posebnosti: kaj ga vznemiri, kaj ga umiri ... ;
- če je kadilec: kako pogosto kadi, ali sam skrbi za vžigalnik ... ;
- ali ima potrebo ali željo po pitju alkoholnih pijač ...

2.1 PRIMER PRIJAVNICE UDELEŽENCA

Podatki v spodnji prijavnici so izmišljeni.

PRIJAVNICA ZA PROGRAM VSEŽIVLJENJSKO UČENJE

Prijavljen/a na termin: Doživljajski tabor – Življenje na kmetiji, Turistična kmetija Ošven, od 20.07.2015 do 26.07.2015

Rezervni termin: Doživljajski tabor – Narava okrog nas, Portorož - Center za korekcijo sluha in govora, od 30.07.2015 do 7.08.2015

Ime in Priimek nosilca: Bojan Novak, rojen/a: 10.08.1982, kraj rojstva: Jesenice, spol: Moški

Naslov za pošiljanje: Gornji Dolnik 28a, 1351 Brezovica

Kontaktna oseba / skrbnik: Antonija Novak

Telefon: 041 832 159

El.naslov: toncka.novak@email.com

Podatki o Spremljevalcu:

Frančiška Tome, Dolnja gora 48, 2332 Iški vintgar

datum in kraj rojstva: 09.11.1948, Ig

GSM: 050 223403

Opravljenno izobraževanje: DA

S katerim znanjem bi lahko popestril izvedbo samega programa: ročne spretnosti, sprehodi, športne aktivnosti

Kaj pričakuje od programa: nova spoznanja in druženje

PODATKI O OSEBI Z MDR - ZDRAVSTVENI KARTON

Bojan Novak, rojen/a: 10.08.1982, naslov: Gornji Dolnik 28a, 1351 Brezovica, društvo: Iški vintgar

Zdravstveni karton izpolnjen leta: 2014

Diagnoza: ZMERNA

Kam je vključen/a (institucija): zavod

Več OMDR v družini: ne

Stopnja motnje: zmerna

Gibanje: GIBLJE SE POČASI

Druge vrste oviranosti: nima

Govor: nerazumljiv govor

Hranjenje: brez problema

Opis diete:

Epileptični napadi: ne

Ali je sladkorni bolnik: ne

Opis sladkorne bolezni:

Krvni pritisk: povišan

Zdravstvene težave: ne

Opis zdravstvenih težav:

Redno jemlje zdravila: da

Opis zdravil:

TEGROTOL 1tbl. Zjutraj; 1tbl. zvečer

DEPAKINE 2 tbl. zvečer

PAROYSAT 1/2tbl. zvečer

Ali je samostojen pri jemanju zdravil: ne

Ali kadi: ne

Ali pije alkoholne pijače: ne

Osebna higiena: potrebuje pomoč

Opis pomoči, ki jo potrebuje pri osebni higieni: UMIVANJE, VELIKA POTREBA (BRISANJE)

Uporaba plenice: ne

Spanje: brez problema

Opis težav s spanjem:

Rad ima sprehode: da vendar na kratke

Rad ima športne aktivnosti: da

Katere športne aktivnosti ima rad: IGRA Z ŽOGO, PLAVANJE (HRBTNO)

Plavanje: dobro

Rad ima umirjene dejavnosti: da

Znanje in spretnosti:

Ali je boječ: ne

Česa ali koga se boji – kako se je treba odzvati:

Ali je hitre jeze: včasih

Kaj ga razjezi, kako ga umiriti: ČE NI VSE TAKO, KOT ON ŽELI

Ali je nemiren: včasih

Kdaj postane nemiren – kako ga umiriti:

Orientacija v prostoru: dobro v znanem

Orientacija v ožjem okolju: dobro v znanem

Ali ima rad živali: da

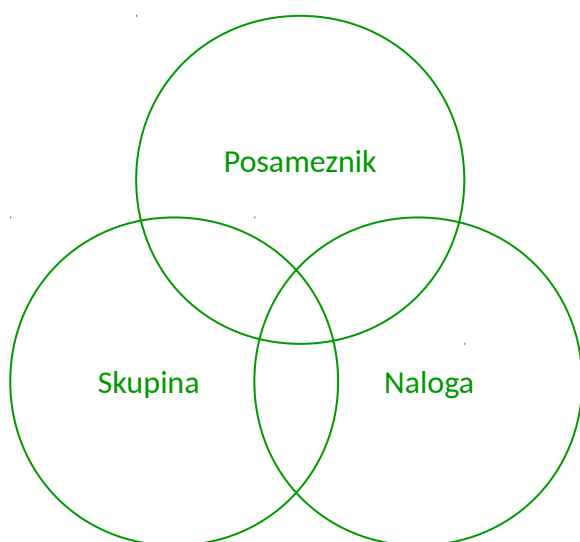
Druge posebnosti:

3 SKUPINA

3.1 POSAMEZNIK, SKUPINA, NALOGA

Povzeto po Priročnik za trenerje v mladinskih organizacijah (2014).

Vsak izobraževalni dogodek, tako kot tudi programi vseživljenjskega učenja, ima nek cilj. Pri delu s skupino udeležencev pa hitro postane jasno, da zgolj osredotočenost na cilj ni dovolj. Poskrbeti je treba za prostor (npr. da je dovolj toplo, prijetno), poskrbeti, da ne bo kdo izločen iz skupine ... Tako so se v praksi izoblikovala razmišljanja, na kaj vse je poleg cilja oz. naloge treba biti pozoren, ko skupino vodimo k temu cilju. Skupina je sicer formalno skupaj zaradi naloge, vendar se v njej dogaja še veliko več in včasih to najbolj vpliva na izvrševanje naloge. Kratica **PSN** opozarja na tri pomembne elemente pri delu v skupini ali timu. PSN je okrajšava za **posameznik, skupina, naloga**. Koncept sloni na modelu TCI, ki pomeni tematsko centrirano interakcijo (avtorica Ruth Cohn). Kaj ima to opraviti z delom v skupini na izobraževalnem dogodku?

Skupinam se pogosto zgodi, da se posvečajo predvsem enemu področju. Nekateri posamezniki potožijo, da se ne počutijo dobro v skupini, nekatere skupine želijo veliko časa za druženje, a ne naredijo tistega, kar bi morale ... Pri delu s skupino gre za preplet treh področij, ki so si enakovredna, kar lahko ponazorimo s tremi enako velikimi krogi-

P – posameznik: Kadar je posameznik del skupine, želi v njej zadovoljiti svoje potrebe (po pripadnosti, po tem, da je slišan, po varnosti itd.). V skupini bo ostal, dokler bo čutil s ciljem, ki ga ima skupina, dokler bo tam imel dovolj ljudi, s katerimi si je blizu, ali dokler mu bo nekaj pomenil namen, ki ga lahko delno uresničuje tudi skupina.

Pomemben mu je odnos z drugimi člani skupine, predvsem tistimi, ki so pomembni zanj, odnos z voditeljem, počutje v skupini, občutek varnosti, sprejetosti, sproščenost, aktivnosti ipd.

S – skupina: Skupina je kot živ organizem. Način delovanja skupine je povezan z naravo naloge in s procesi, ki v skupini potekajo.

N – naloga: Pomen besede naloga tu razumemo v najširšem smislu – gre lahko za konkreten projekt, ki ga ima skupina (tabor, izpeljava delavnice itd.), za pogovor, program, ki ga trener izvaja v skupini, zasnovo listine itd.

Vezivno tkivo teh področij so skupna prepričanja, vrednote in etika. Včasih so jasno prisotne že na začetku. Včasih ljudi združi majhen skupni imenovalec, v vsakem primeru pa se oblikujejo in spreminjajo ves čas delovanja skupine. Usmerjajo delo skupine in vplivajo na norme v njej. Bolj jasne ko so, lažje skupina sprejme odločitve.

3.2 ŽIVLJENJSKA POT SKUPINE

3.2.1 Razvoj skupine

Skupina je kot živ organizem, ki se rodi, odrašča, prevzema odgovornosti, peša. Za vsak izobraževalni dogodek se oblikuje nova skupina, ki bo šla čez vse te faze, ali skupina, ki je sicer oblikovana že pred dogodkom, a bo na novem dogodku ponovno šla skozi dinamiko skupine. Če voditelj uspe uspešno razbrati, kje se skupina nahaja, jo lahko bolj uspešno podpre ali celo izziva, da naredi kakovostne korake naprej (faze v razvoju skupine). Skupina je namreč lahko opora ali ovira za odkrivanje novih možnosti – voditeljeva vloga je omogočati bolj tekoč proces, da skupina ne obtiči v starih možnostih in se poda na raziskovanje novih, kar je dodana vrednost izobraževanja v skupini.

3.2.2 Faze v razvoju skupine

Posameznemu življenjskemu obdobju skupine pravimo faza razvoja skupine. Ob primerni podpori voditeljev, primernih metodah dela in pripravljenosti posameznikov za sodelovanje v skupini ta kakovostno prehaja iz faze v fazo ter tako postaja vse zrelejša in boljša. Če pa voditelj ne postopamo pravilno ali ne izbiramo za posamezno fazo primernih metod dela, skupina napreduje medlo, na določeni fazi obtiči, ali celo nazaduje.

Tabela, ki sledi, nam pomaga prepoznati razvojno stopnjo skupine na izobraževalnem dogodku in ustrezno ravnati. Voditelji imamo vedno pred očmi vse stopnje. Pri velikih skupinah je intenzivnost faz manjša.

Faze v razvoju skupine so predstavljene z vidika področij posameznik, skupina in naloga, v zadnjem stolpcu pa so ključne stvari, povezane z nalogami voditelja v posameznih fazah.

Obdobje rojevanja

posameznik	skupina	naloge, ki jih lahko izvajamo	voditelj mora paziti na
NEGOTOVOST • negotov • strah • sramežljiv • odvisen od avtoritete • išče svojo vlogo v skupini • formalna govorica • aroganten • agresiven • klovnovstvo	KONTROLA PROSTORA Tu ne moremo govoriti o skupini, ker vsakdo išče/želi: • svoj prostor (fizični ter socialni) • spoznati ostale člane skupine • spoznati pravila • se predstaviti • iščejo se norme	INFORMIRATI/IZMENJATI • nezahtevne • z majhno možnostjo konfliktov • informativne • vključujoče (sprejemljiva za vse) • igre spoznavanja • kontaktne igre (ne takoj na začetku)	• logistiko - orientacija v okolju - zagotoviti osnovnim potrebam (spalnica, WC, hrana, urnik,...) • lastno vlogo - postopen pristop - podati osnovna pravila - informiranje, usmerjanje • način dela- postaviti jasne cilje in naloge • prostor za osebno predstavitev • možnost spoznavanja osebnih izkušenj

Obdobje oblikovanja

posameznik	skupina	naloge, ki jih lahko izvajamo	voditelj mora paziti na
IZRAŽANJE • išče stik s posamezniki (ne s skupino) • uporablja že bolj domačo govorico • bolj prijateljsko obnašanje • v pogovor se že vključuje bolj osebno • pove, kaj je pripravljen narediti • več čustev • ustvarjanje lastne vloge v skupini • ne kaže se realna podoba posameznika	DATI PRILOŽNOST SPOSOBNIM • pokažejo se prve sposobnosti posameznikov • začenja spoštovati posameznike ter njihove sposobnosti • deluje v okviru virov, ki jih skupina poseduje preko posameznikov • posameznik poskuša vplivati na dogajanje v skupini • boj za moč in pozornost • nastaja občutek "MI" (faza zaljubljenosti) oblikovanje podskupin • nevarnost da kdo odpade	ZADOLŽITVE • delo, ki ne zahteva dokončnih odločitev • delo, kjer se izkažejo posamezniki (drugače lahko odidejo) • delo, ki spodbuja iskanje prioriteten informacij • posamezniki že prevzemajo določene odgovornosti v skupini • vrednotenje	• vaje za reševanje konfliktov • dejavnosti za sprostitve energije (namizni tenis, orientacija, ...) • opogumljati posameznike pri izražanju misli in predlogov • odpor do naloge (NALOGA = VODITELJ) • MOTNJA IMA PREDNOST • Voditelj mora preprečiti skupinsko prisilo

Obdobje utrjevanja

posameznik	skupina	naloge, ki jih lahko izvajamo	voditelj mora paziti na
SOOČANJE • želi izraziti in primerjati svoje ideje - razmišljanja (jih tudi braniti) • izraža strinjanje in ne strinjanje (sem svoboden) • če je uspešno prešel prvi dve fazi bo s pomočjo konfrontacije poskušal stanje izboljšati; v drugem primeru bo želel biti "vedno prvi" • toleriranje napak sočlanov	KONFLIKT • preraste tekmovalnost; poveča se sodelovanje • zahteva soočanje ter medsebojne odnose • želi meriti vključenost vsakega posameznika v skupino • medsebojno sprejemanje • nežnost - prijateljstvo • iskrena komunikacija • prihaja do konfliktov, ki pa so že kontrolirani in usmerjeni v nadaljnjo rast skupine • nesposobnost sprejeti nove člane	ODLOČITVE • delo naj vključuje trenutke končnih odločitev - pričakovanje neke vrste zaključkov • igra vlog • omizja • delo izven srečanj • neformalna srečanja	• paziti na pravilno predstavitev naloge - vsebine • reševanje nasprotij pomaga skupini pri rasti vendar to ne gradi skupnosti; nasprotje lahko pripomore k rasti vendar to ne more biti metodološki pripomoček • prenos odgovornosti na skupino • dati možnost razvoja posamezniku in skupnosti

Obdobje zrelosti

posameznik	skupina	naloge, ki jih lahko izvajamo	voditelj mora paziti na
PRIPRADNOST • občutek pripadnosti skupini • vsakdo se osebno odloči, da postane del skupine • vsakdo ima svojo vlogo v skupnosti (samostojnost pa vendar člen v skupnosti) • osebni odnosi niso več v ospredju pri delu skupine • spoštovanje posameznikov	MOČ SKUPNOSTI • vsi so del skupine • uporaba zaimka "MI" • pri delovanju ni prisile • znajo reševati nasprotja • dobra komunikacija • identifikacija poslanstva skupine • povečana pripravljenost za delo • kontakti z drugimi skupinami • skupina se vodi pretežno sama	PROJEKTI • projekti, skupne akcije • simulacijske igre • globlje skupinske dinamične igre	• ne smeš zastaviti preveč, da se ne utopijo v delu • avtoriteto voditelja (power management) • paziti na ostale dimenzije dela skupine (PSN) • povratna informacija • podpira soočenja posameznika z lastnimi močnimi in šibkimi točkami

Obdobje zaključevanja

posameznik	skupina	naloge, ki jih lahko izvajamo	voditelj mora paziti na
RAZDVOJENOST • dvojnost čustev; zadovoljstvo nad opravljenim, nezadovoljstvo nad razhajanjem • skuša se izogniti ločitvi od skupine • želja po dodatnih srečanjih • želja, da vsebine vključujejo zaključke • možni dvomi o praktični uporabnosti in izvedbi določenih vsebin	SPOMINJANJE • izmenjava preteklih skupnih doživetij • odpiranje novih vidikov za delovanje naprej (na podlagi izkušenj)	VREDNOTENJE • vrednotenje • postavljanje osebnih ciljev • praznovanje	• vrednotenje preteklega dela • dopustiti, da gre vsak svojo pot • poskrbeti, da vsebine ne ostanejo nedorečene • slovo

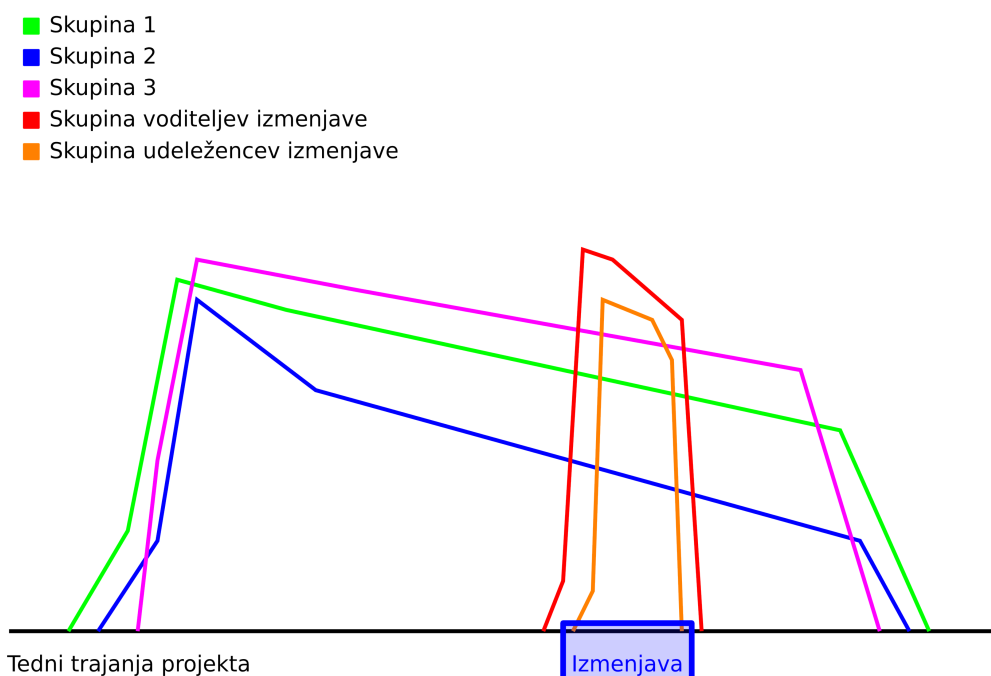
Vsaka skupina gre načeloma skozi vse faze razvoja, razen če obtiči. Lahko se tudi zgodi, da gre skozi faze na hitro, površno. Pogosta točka, kjer skupina obtiči, je začetek obdobja utrjevanja, ker ji ne uspe rešiti konflikta oziroma se ga boji lotiti. Bolje kot omogočimo prostor in podpremo proces reševanja konflikta, bolj kakovostno se bo razvijala skupina. K temu pripomore tudi izbira tem in metod, ki omogočajo spoznavanje in soočanje mnenj, tekmovanje, izražanje čustev, nestrinjanje.

Vsak nov udeleženec pomeni, da se skupina vrne na začetek. Če gre za večkratno sodelovanje, vsako novo srečanje pomeni začetek faz, obenem pa poteka tudi proces v celoti – kot da bi šlo za manjše procese znotraj velikega procesa. Na večdnemnem dogodku poteka proces od prvega

do zadnje ga dne, poleg tega se znotraj tega procesa odvije proces tudi vsak dan, zato zjutraj pogosto namenimo kratek čas »uglaševanju« skupine.

Obdobje zaključevanja skupine se začne z odhodom prvega udeleženca iz skupine oziroma z njegovo napovedjo odhoda. Energija za delo v skupini pade, začno se procesi poslavljanja. Če odidejo le nekateri člani, imajo drugi pogosto občutek praznine.

Kadar se na dogodku sreča več skupin, ki so se že srečevale prej, se je potrebno zavedati, da gre tudi vsaka podskupina skozi vse faze razvoja. To konkretno pomeni, da gre skupina spremljevalcev na svoj način skozi razvojne faze, skupina udeležencev na svoj način, vsi skupaj pa še na svoj način. Posebej je to očitno, kadar se začno izzivi podvajati. Če je skupina izvajalcev programa v obdobju oblikovanja, je v njej veliko napetosti, ki zahteva svojo pozornost. Če je v istem času v fazi oblikovanja tudi skupina udeležencev in skupina vseh (udeležencev in izvajalcev), bo skupina izvajalcev težko nudila kakovostno podporo udeležencem programa, posledica pa bodo močnejše izraženi izzivi oblikovanja skupina. Zato je smiselno, da se podskupine udeležencev (spremljevalec in osebe, ki jih spremlja) poznajo že od prej in že imajo vzpostavljeno zaupanje. Prav tako je koristno, če se sodelovanje znotraj skupine izvajalcev vzpostavi že pred začetkom programa, saj na ta način lahko pospešimo prehod v obdobji utrjevanja in zrelosti, kjer so udeleženci sposobni boljše podpirati skupino vseh udeležencev, ki se oblikuje na programu.

4 ETIČNO RAVNANJE IN ETIČNI KODEKS

Etični kodeks je zbirka pravil, ki nas podpirajo pri sprejemanju odločitev v različnih situacijah. Pravila opisujejo norme, ki jih je potrebno spoštovati, da delujemo v korist uporabnikov, zaščito samih sebe ter v dobro organizacije kot celote. V nadaljevanju predstavljamo ključna načela, po katerih se ravnamo izvajalci programov v Zvezi Sožitje. Ta načela so vodilo, ki nam omogoča uresničevanje poslanstva in vrednot organizacije v vsakodnevnih odločitvah.

4.1 Načela Etičnega kodeksa Zveze Sožitje in Etičnega kodeksa organiziranega prostovoljnega dela

1. Dostojanstvo, integriteta in nediskriminacija vseh vključenih

Več členov nas opozarja na spoštovanje uporabnika, spoštovanje organizatorjev prostovoljskega dela in ostalih prostovoljcev.

2. Najboljši interes uporabnika

Vse prostovoljske aktivnosti usmerjamo v najboljšo korist in interes uporabnika, ki je dogovorjen skupaj z njim.

3. Aktivna participacija uporabnikov

Uporabnike spodbujamo k samostojnosti. Prostovoljsko delo poteka s soglasjem uporabnika, kakšne aktivnosti počneta prostovoljec in uporabnik je stvar skupnega dogovora.

4. Neizkoriščanje moči

Prostovoljec je lahko zaradi boljših psiho-fizičnih lastnosti v prednosti pred uporabniki, česar pa ne sme izkoriščati v prid sebi ali drugim.

5. Skrb za ugled organizacije in prostovoljstva

Prostovoljec je tudi predstavnik organizacije in ostalih prostovoljcev, njegovo delo je del javne podobe.

Preberi in spoznaj več ...

- Cepin, M. (2014): Priročnik za trenerje v mladinskih organizacijah Mladinski svet Slovenije, Ljubljana
- Več o delovanju prostovoljnih sodelavk in sodelavcev Zveze lahko preberete na povezavi <http://www.zveza-sozitie.si/o-prostovoljstvu.html>, kjer se nahaja tudi Kodeks etičnih načel izvajalcev programov Zveze in društev Sožitje.
- Več o prostovoljstvu lahko preberete na spletni strani Prostovoljstvo.org <https://www.prostovoljstvo.org/izobrazevanja/uvodno-za-prostovoljce>